

**Toast Prezydenta Republiki Islandii,
Pana Ólafura Ragnara Grimssona
wygłoszony podczas oficjalnego obiadu
wydanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
Pana Aleksandra Kwasniewskiego**

Warszawa, 11 marca 1999 r.

Ekscelencjo, Panie Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej,
Szanowna Pani,
Szanowni Goście,

Chciałbym serdecznie podziękować za Pańskie ciepłe słowa o nas, Islandczykach, oraz za przyjazn i gościnnosc, która Pan i rząd polski okazali mnie, mojej córce oraz delegacji islandzkiej.

Choc oba nasze panstwa maja glebokie korzenie w historii i kulturze Europy, moja obecna wizyta jest pierwsza skladana przez Prezydenta Islandii w Polsce. Jest dla mnie zaszczytem i przyjemnoscia, ze moze przy tej okazji wyrazic uznanie dla rozwoju demokracji i dobrobytu w Pańskim kraju, a jednocześnie przekazac Polakom uczucia szczerego podziwu od Islandczyków.

Dlugo bedziemy pamietac przywódcza role Polski w tworzeniu nowego społeczeństwa wolności, praw człowieka oraz pokojowego współlistnienia w Europie. My, mieszkancy malej wyspy na dalekiej Pólnocy, którzy sami na przestrzeni calego stulecia zabiegalismy o niepodleglosc i suwerennosc, dzielilismy Wasza radosc w czasie, gdy zachodzily te epokowe zmiany.

To co laczy Polske i Islandie to fakt, iz nasze panstwa sa gleboko zakorzenione w tysiacletniej historii Europy Pólnocnej. Oba nasze narody przykladaja duzo staran do poszanowania i zachowania swoich historycznych korzeni.

Nasze panstwa powstaly oraz ulegly chrystianizacji w podobnym czasie, a w roku 2000 Islandia bedzie obchodzic tysiaclecie chrzescijanstwa.

Losy Europy sa gleboko poruszajace, ale Wasz naród doswiadczył nieporównywalnych cierpien, ludzkiej niedoli i ofiar. W Waszym narodzie zachowana jest pamiec najstraszliwszych aktów brutalnosc i najwspanialszych

heroicznych czynów, których byliśmy świadkami w tym wieku. Wasze losy są dla całej ludzkości ostrzeżeniem przed konsekwencjami okrutnej wojny i bezlitosnej tyranii, a jednocześnie zmuszają do podjęcia stanowczych działań, aby takie czasy nigdy nie powtórzyły się ani na naszym kontynencie, ani na całym świecie.

My Islandczycy cieszymy się bardzo, że możemy wkroczyć w nowy wiek i nowe tysiąclecie w bliskiej współpracy z narodem polskim.

Właśnie teraz, podczas mojej wizyty, Polska stanie się formalnym sojusznikiem Islandii w NATO. Akt ten w nowy sposób przypieczętuje nasze związki. Zobowiązuje on nas do ścisłych konsultacji na temat tego, jak w sojuszu z innymi członkami NATO możemy zapewnić bezpieczeństwo i pokój na kontynencie w nadchodzącym stuleciu.

Historia NATO pokazuje, że uczestnictwo w Sojuszu mniejszych demokratycznych państw - Islandii, Danii, Norwegii i krajów Beneluxu - nadaje Sojuszowi moralną siłę i sens praworządności ponad militarną potęgę silniejszych państw członkowskich.

My Islandczycy bardzo liczymy na udział Polski w demokratycznym dialogu wewnątrz NATO. Wspólnie winniśmy pomóc naszym przyjaciółom z Północy przyłączyć się do stałej struktury bezpieczeństwa w Europie. W tym sensie, my w Islandii, stanowczo podkreślamy prawa Państw Bałtyckich do tej przynależności.

W tym roku Islandia przewodniczyć będzie Radzie Europy, a nasi nordyccy kuzyni z Finlandii - Unii Europejskiej. Zatem koniec wieku zbiegnie się z nordyckim przywództwem w kluczowych instytucjach europejskich, których działalność to umacnianie zasad demokracji i sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu.

Islandia bardzo ceni sobie współpracę z Polską pod egidą Rady Europy i mamy nadzieję, że rychłe członkostwo Polski w Unii Europejskiej wzmocni nasze więzi gospodarcze w ramach Europejskiej Przestrzeni Gospodarczej.

Nasze państwa od dawna łączą więzi handlowe. My Islandczycy - ludzie w dużym stopniu życiowo uzależnieni od zasobów oceanu, powierzyliśmy Polsce zadanie budowania i modernizacji naszych trawlerów i kutrów rybackich. Trudno o większy dowód zaufania rybaków.

W zamian sprzedajemy Wam szeroki asortyment produktów morza. Podczas mojej obecnej wizyty będziemy zapoznawac Państwa ze zdrowotnymi właściwościami tranu, który od ponad tysiąca lat pomaga naszemu narodowi zachować zdrowie daleko na Północy Atlantyku. Obecnie zamierzamy dostarczać preparaty tranowe do aptek w całej Polsce.

W ostatnich latach wyłonił się nowy, przyjemny wymiar naszej współpracy w dziedzinie rybołówstwa, a mianowicie - do Islandii przeprowadziło się wielu Polaków, którzy wraz z nami uczestniczą w przetwarzaniu produktów rybnych. W wielu islandzkich osadach rybackich istnieją teraz spore polskie społeczności, a ich członkowie są znani i szanowani.

W małej osadzie na terenie Zachodnich Fiordów Islandii, gdzie wychowywali mnie dziadkowie, Polacy stali się tak aktywnymi członkami lokalnej społeczności, że rozmaite uroczystości odbywają się w obu językach - islandzkim i polskim. Kiedy wspólnie z zoną Gudrún Katrin wyjechalismy w naszą pierwszą po wyborach prezydenckich, oficjalną podróż po Islandii, polskie piosenki i polska muzyka towarzyszyły nam w lokalnych programach uroczystości.

W ten oto sposób formalne powiązania naszych państw w ramach międzynarodowych sojuszy i organizacji są wzmacniane przez silne więzy, stanowiące część codziennego życia w Islandii.

Islandia korzysta również z bogatego dziedzictwa kulturowego Polski dzięki udziałowi polskich artystów w ewolucji współczesnej muzyki islandzkiej. Wzbogaciliście i pogłęбилиście rozwój sztuki współczesnej w Islandii.

Mam szczególną przyjemność oddać podczas tej wizyty hołd wybitnemu polskiemu dyrygentowi Bohdanowi Wodiczko, za jego wkład w rozwój muzyki islandzkiej. Przez wiele lat, w okresie formowania się Islandzkiej Orkiestry Symfonicznej, był on jej dyrygentem i miał głęboki wpływ na młodych islandzkich kompozytorów, obecnie - najbardziej twórcze talenty naszego kraju. Bohdan Wodiczko hojnie obdarował Islandię niezwykle, polskim dziedzictwem muzycznym, ja zaś serdecznie dziękuję za ten szczególny wkład.

Islandzki pisarz, laureat Nagrody Nobla, Halldór Kiljan Laxness cieszy się dużą popularnością wśród polskich czytelników. W tej chwili, tu w Warszawie ma miejsce specjalna wystawa jemu poświęcona. Jesteśmy również zdecydowani ponownie wydać jego prace po polsku.

W skomplikowanej współczesnej rzeczywistości żywotna sprawa dla nas i innych państw europejskich jest wzajemne dzielenie się różnorodnymi nurtami języka i literatury, muzyki i sztuki wizualnej, na których w istocie opieramy się w naszych działaniach na rzecz rozwoju demokracji i postępu.

U progu nowego wieku, Opatrzność obdarowała nas - Polskę i Islandię oraz naszych sojuszników, wyjątkowymi możliwościami zapewnienia pokoju i wolności, wprowadzenia demokracji i praw człowieka, bezpieczeństwa i postępu gospodarczego na naszym kontynencie i na całym świecie. Jest dla nas sprawa najwyższej wagi, by nie ponieść porażki w obliczu tego historycznego zadania.

Z radością witam nowe więzy sojuszu i przyjaźni pomiędzy naszymi państwami i narodami oraz proszę wszystkich obecnych o powstanie i oddanie szacunku Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Panu Aleksandrowi Kwasniewskiemu, i narodowi polskiemu.